

Biuletyn techniczny

Przykłady schematów księgowych w Comarch ERP Optima

Data ostatniej aktualizacji: 11.07.2018

Comarch ERP
Optima

Spis treści

1	Prosty schemat dla księgowania raportów kasowych/bankowych	3
2	Prosty schemat dla księgowania walutowych raportów kasowych/bankowych uwzględniający księgowanie zapisów na konta walutowe i PLN:.....	4
3	Schemat księgowy dla raportów kasowych/bankowych uwzględniający księgowanie zapisów w PLN i walucie obcej:.....	4
4	Schemat dla księgowania faktur zakupu z Rejestru VAT - z wykorzystaniem segmentów kont na kategoriach	6
5	Schemat dla księgowania faktur zaliczkowych i zwykłych z modułu Faktury.....	6
6	Zaliczki pracowników	7
7	Przykładowy schemat do księgowania różnic kursowych	9
8	Przykładowy schemat do księgowania kompensat.....	10

Poniższe scenariusze postępowania oraz przykładowe schematy księgowe, można wprowadzić do bazy DEMO i sprawdzić w praktyce ich działanie. Jeżeli baza DEMO nie jest widoczna na liście firm, można ją odtworzyć podając podczas odtwarzania ścieżkę do katalogu, domyślnie jest to *Program files/ Comarch ERP Optima*.

1 Prosty schemat dla księgowania raportów kasowych/bankowych

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Warunek
@KontoRach	@KontoPrzeciw	Podmioty	@Przychod	
@KontoPrzeciw	@KontoRach	Podmioty	@Rozchod	
@KontoDodatWn	@KontoDodatMa	Podmioty	@KwotaDodat	

@KontoRach – w schemacie dla raportów K/B, można wybrać to makro klikając w strzałkę obok Konto Wn, Konto Ma: Konta -> Konto kasy (rachunku). Program będzie pobierał konto kasy lub rachunku bankowego z pola Konto księgowe na Rejestrze kasowo/bankowym (Kasa/Bank -> Rejestry kasowe/bankowe).

@KontoPrzeciw - w schemacie dla raportów K/B, można wybrać to makro klikając w strzałkę obok Konto Wn, Konto Ma: Konta _ Konto przeciwstawne. Program będzie pobierał konto przeciwstawne z pola Konto przeciwstawne, które znajduje się na formatce Zapisu kasowo/bankowego (Kasa/Bank -> Zapisy kasowe/bankowe).

@KontoDodatWn/@KontoDodatMa - w schemacie dla raportów K/B, można wybrać to makro klikając w strzałkę obok Konto Wn, Konto Ma: Kwoty dodatkowe -> Konto Wn/Konto Ma. Program będzie pobierał konto z kwot dodatkowych, które znajdują się na formatce Zapisu kasowo/bankowego, pod ikonką Kwoty dodatkowe. Dodatkowo podział na słowniki Podmioty spowoduje, że w Kwotach dodatkowych będzie można użyć kont słownikowych dla podmiotów wybranych na dokumencie.

Na Zapisie Kasowo/Bankowym, w polu *Konto przeciwstawne*, można wpisywać symbol konta słownikowego np. 201-2-1, 202-2-1, 231 bez podawania konkretnej analityki podmiotu np. 201-2-1-ALOZA. Gdy w polu Konto przeciwstawne podamy konto 201-2-1, program zaksięguje na właściwą analitykę 201-2-1-ALOZA jeżeli kontrahent ALOZA zostanie wybrany na zapisie K/B.

Pozycja trzecia schematu, umożliwiła zaksięgowanie Zapisu K/B na dodatkowe konta poza kontem kasy (rachunku) (100) i kontem do niego przeciwstawnym (461-3) np. na konta zespołu 5 gdy bezpośrednio z kasy księgujemy np. koszty proste.

Jeżeli w kwotach dodatkowych Zapisu Kasowo/Bankowego będą wpisywane konta słownikowe, w pozycji schematu dotyczącej księgowania poprzez Kwoty dodatkowe (pozycja trzecia), musi być wybrany Podział na słowniki: Podmioty.

Jeżeli na pozycji schematu, gdzie użyto konto rozrachunkowe, zostanie zaznaczony parametr **Rozrachunek** to po zaksięgowaniu dekret pojawi się w opcji *Księgowość/ Rozrachunki*, co pozwoli na parowanie ze sobą dekretów na kontach rozrachunkowych.

2 Prosty schemat dla księgowania walutowych raportów kasowych/bankowych uwzględniający księgowanie zapisów na konta walutowe i PLN:

Lp.	Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Księg. walut	Warunek
1		@KontoRach	brak	@Rozchod	tak	
2	@KontoPrzeciw		Podmioty	@Rozchod	tak	@KontoPrzeciw <>'149'
3	@KontoRach		brak	@Przychod	tak	
4		@KontoPrzeciw	Podmioty	@Przychod	tak	@KontoPrzeciw <>'149'
5		@KontoPrzeciw	brak	@Przychod	nie	@KontoPrzeciw ='149'
6	@KontoPrzeciw		brak	@Rozchod	nie	@KontoPrzeciw ='149'

Pozycja 1 – księguje rozchód w walucie na konto rachunku, które jest walutowe

Pozycja 2 – sprawdza czy konto przeciwstawne jest różne od konta np. 149, które jest kontem w PLN i księguje rozchód w walucie

Pozycja 3 – księguje przychód w walucie na konto rachunku, które jest walutowe

Pozycja 4 – sprawdza czy konto przeciwstawne jest różne od konta np. 149, które jest kontem w PLN i księguje przychód w walucie

Pozycja 5 – sprawdza czy konto przeciwstawne to konto np. 149, które jest kontem w PLN i księguje przychód w PLN

Pozycja 6 – sprawdza czy konto przeciwstawne to konto np. 149, które jest kontem w PLN i księguje rozchód w PLN.

3 Schemat księgowy dla raportów kasowych/bankowych uwzględniający księgowanie zapisów w PLN i walucie obcej:

Pozycja 1 – sprawdza czy waluta rozliczenia jest w PLN i księguje rozchód w PLN

Pozycja 2 – jak wyżej tylko dla przychodu.

Pozycja 3 – sprawdza czy waluta dokumentu to PLN, waluta rozliczenia inna od PLN a konto rachunku jest złotówkowe, jeśli tak, księguje rozchód w PLN.

Pozycja 4 – sprawdza czy waluta dokumentu oraz waluta rozliczenia jest różna od PLN a konto rachunku jest w walucie, jeśli tak, księguje rozchód w walucie.

Pozycja 5 – sprawdza czy waluta dokumentu oraz waluta rozliczenia jest różna od PLN a konto rachunku jest w PLN, jeśli tak, księguje rozchód w PLN.

Pozycja 6 – sprawdza czy waluta rozliczenia jest różna od PLN i księguje rozchód w walucie

Pozycja 7 – jak wyżej tylko dla przychodu.

Pozycja 8 – sprawdza czy waluta dokumentu to PLN, waluta rozliczenia inna od PLN a konto rachunku jest złotówkowe, jeśli tak, księguje przychód w PLN.

Pozycja 9 – sprawdza czy waluta dokumentu oraz waluta rozliczenia jest różna od PLN a konto rachunku jest w walucie, jeśli tak, księguje przychód w walucie.

Pozycja 10 – sprawdza czy waluta dokumentu oraz waluta rozliczenia jest różna od PLN a konto rachunku jest w PLN, jeśli tak, księguje przychód w PLN.

Lp.	Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Księg. walut	Warunek
1	@KontoRach	201-1-1	Podmioty	@Przychod	nie	@RozliczenieWaluta = 'PLN'
2	202-1-1	@KontoRach	Podmioty	@Rozchod	nie	@RozliczenieWaluta = 'PLN'
3		@KontoRach	brak	@Rozchod	nie	@RozliczenieWaluta <> 'PLN' AND @Waluta = 'PLN' AND @KontoRach = '131'
4		@KontoRach	brak	@Rozchod	tak	@RozliczenieWaluta <> 'PLN' AND @Waluta <> 'PLN' AND @KontoRach = '135'
5		@KontoRach	brak	@Rozchod	nie	@RozliczenieWaluta <> 'PLN' AND @Waluta <> 'PLN' AND @KontoRach = '131'
6	203		podmioty	@Rozchod	tak	@RozliczenieWaluta <> 'PLN'
7		203	podmioty	@Przychod	tak	@RozliczenieWaluta <> 'PLN'
8	@KontoRach		brak	@Przychod	nie	@RozliczenieWaluta <> 'PLN' AND @Waluta = 'PLN' AND @KontoRach = '131'
9	@KontoRach		brak	@Przychod	tak	@RozliczenieWaluta <> 'PLN' AND @Waluta <> 'PLN' AND @KontoRach = '135'
10	@KontoRach		brak	@Przychod	nie	@RozliczenieWaluta <> 'PLN' AND @Waluta <> 'PLN' AND @KontoRach = '131'

Uwaga: Jeśli w koncie przeciwnym zostanie wybrane konto słownikowe, a nie konkretna analityka, i podmiot wybrany na zapisie kasowym/bankowym nie ma założonego konta analitycznego, zostanie założone konto w walucie PLN, niezależnie od waluty dokumentu. Jeżeli istnieje konto walutowe i zapis jest walutowy – dokument zostanie zaksięgowany na to konto

4 Schemat dla księgowania faktur zakupu z Rejestru VAT - z wykorzystaniem segmentów kont na kategoriach

Scenariusz postępowania:

- W *Ogólne/ Kategorie* dodając Kategorię wpisujemy na zakładce *Dodatkowe*, w polach Konto-segment Wn i/lub Konto-segment Ma, konto księgowe odpowiadające tej kategorii np. kategoria MAT. BIUROWE, Konto-segment Wn: 401-01-03, kategoria: ENERGIA, Konto-segment Wn: 401-01-05
- W *Rejestry VAT/Rejestry VAT/Rejestr zakupu* dodajemy fakturę, na której dodajemy pozycje np. w kolumnie Kategoria: MAT. BIUROWE, odpowiednia stawka VAT, kwota netto itd. i w drugiej pozycji Kategoria: ENERGIA, odpowiednia stawka, kwota netto itd.

Schemat księgowy:

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Warunek
	202-2-1	Podmioty	@Brutto	
221-1		brak	@Vat	
@KatElemKontoWn		brak	@Netto	
@KontoDodatWn	@KontoDodatMa	Podmioty	@KwotaDodat	

@KatElemKontoWn - w schemacie dla Rejestru zakupu VAT, można wybrać to makro klikając w strzałkę obok Konto Wn, Konto Ma: Kategoria pozycji/Konto Wn kategorii. Konto księgowe zostanie pobrane z kategorii znajdującej się w pozycji faktury zakupu (kategoria pozycji przy stawkach VAT na fakturze).

@KontoDodatWn/@KontoDodatMa - w schemacie Rejestru VAT, można wybrać to makro klikając w strzałkę obok Konto Wn, Konto Ma: Kwoty dodatkowe -> Konto Wn/Konto Ma. Program będzie pobierał konto z kwot dodatkowych, które znajdują się na formatce Faktury zakupu, pod ikonką Kwoty dodatkowe. Dodatkowo podział na słowniki Podmioty spowoduje, że w Kwotach dodatkowych będzie można użyć kont słownikowych dla podmiotów wybranych na dokumencie. Pozycja wykorzystująca te makra, pozwala na dodatkowe rozksięgowanie dokumentu np. poza kontem zespołu „4”, które jest pobierane z odpowiedniej kategorii pozycji, równocześnie, na określone przez użytkownika konta zespołu „5”.

5 Schemat dla księgowania faktur zaliczkowych i zwykłych z modułu Faktury

Poniższe schematy umożliwiają księgowanie zarówno faktur zwykłych jak i faktur zaliczkowych oraz faktur finalnych do zaliczkowych. Ostatnia pozycja w schematach pozwala na automatyczne wyksięgowanie dotychczasowych zaliczek netto w celu przeksięgowania ich na konto przychodów ze sprzedaży.

Schemat księgowy:

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Warunek
201-2-1		Podmioty	@Brutto	
	221-2	brak	@Vat	
	842-2	brak	@Netto	@CzyZaliczkowa ='TAK'
	731-2	brak	@Netto	@CzyZaliczkowa ='FINALNA' OR @CzyZaliczkowa ='NIE'
842-2	731-2	brak	@ZalNetto	@CzyZaliczkowa ='FINALNA'

Gdy konto 731-2 jest kontem słownikowym towarów, schemat może wyglądać następująco:

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Warunek
201-2-1		Podmioty	@Brutto	
	221-2	brak	@Vat	
	842-2	brak	@Netto	@CzyZaliczkowa ='TAK'
	731-2	Towary	@PozNetto	@CzyZaliczkowa ='FINALNA' OR @CzyZaliczkowa ='NIE'
842-2		brak	@ZalNetto	@CzyZaliczkowa ='FINALNA'

6 Zaliczki pracowników

Scenariusz postępowania 1: zaliczka jest na kwotę równą fakturze zakupu:

- pracownik pobiera zaliczkę z kasy np. 150 zł – w menu *Kasa/Bank* -> *Zapisy Kasowe/Bankowe* dodajemy dokument rozchodowy (KW), wybierając jako podmiot Pracownika.
- pracownik przynosi fakturę zakupu (FZ) np. na kwotę 150 zł, która została zapłacona ww. zaliczką 150 zł – dodajemy zapis w menu *Rejestry VAT/Rejestry VAT/ zakładka: Rejestr zakupu*:
 - na pierwszej zakładce wybieramy kontrahenta, który widnieje na FZ i uzupełniamy pozostałe dane,
 - na zakładce *Kontrahent*, klikamy na przycisk *Pracownik* i wybieramy naszego zaliczkobiorcę,
 - w tabelce powyżej pojawi się lista zaliczek, w naszym przykładzie jedno KW na kwotę 150 zł, klikamy dwukrotnie w kolumnę *Użyj*, wybieramy TAK, w kolumnie *Kwota* wpisujemy 150 zł.
 - zapisujemy dokument.

Po zapisaniu, faktura zakupu oraz dokument KW zostaną całkowicie rozliczone.

Scenariusz postępowania 2: zaliczka jest na kwotę wyższą od faktury zakupu:

- a) pracownik pobiera zaliczkę z kasy np. 250 zł – w menu *Kasa/Bank* -> *Zapisy Kasowe/Bankowe* dodajemy dokument rozchodowy (KW), wybierając jako podmiot Pracownika.
- b) pracownik przynosi fakturę zakupu (FZ) np. na kwotę 150 zł, która została zapłacona ww. zaliczką 150 zł, resztę zaliczki pracownik zwraca do kasy (100 zł) – dodajemy zapis w menu *Rejestry VAT/Rejestry VAT/ zakładka: Rejestr zakupu*:

- na pierwszej zakładce wybieramy kontrahenta, który widnieje na FZ i uzupełniamy pozostałe dane,
- na zakładce *Kontrahent*, klikamy na przycisk *Pracownik* i wybieramy naszego zaliczkobiorcę,
- w tabelce powyżej pojawi się lista zaliczek, w naszym przykładzie jedno KW na kwotę 150 zł, klikamy dwukrotnie w kolumnę *Użyj*, wybieramy TAK, w kolumnie *Kwota* wpisujemy 150 zł,
- zapisujemy dokument.

FZ jest całkowicie rozliczona, natomiast KW jest częściowo rozliczone. Pracownik wpłaca do kasy pozostałą część zaliczki:

- w menu *Kasa/Bank* -> *Zapisy Kasowe/Bankowe* dodajemy dokument przychodowy (KP) od pracownika, na kwotę 100 zł.
- na zakładce *Rozliczenia*, dokumentu KP, klikamy w strzałkę obok ikony plusa i wybieramy *Kompensata*,
- gdy pojawi się lista zapisów kasowych pracownika, wybieramy KW (zaliczkę) i kompensujemy z KP.

Zaliczka pracownika jest całkowicie rozliczona.

Scenariusz postępowania 3: zaliczka jest na kwotę niższą od faktury zakupu:

- pracownik pobiera zaliczkę z kasy np. 150 zł – w menu *Kasa/Bank* -> *Zapisy Kasowe/Bankowe* dodajemy dokument rozchodowy (KW), wybierając jako podmiot Pracownika.
- pracownik przynosi fakturę zakupu (FZ) np. na kwotę 250 zł, która została zapłacona ww. zaliczką 150 zł, pozostała część płatności faktury pozostaje do rozliczenia (100 zł) – dodajemy zapis w menu *Rejestry VAT/Rejestry VAT/zakładka: Rejestr zakupu*:
 - na pierwszej zakładce wybieramy kontrahenta, który widnieje na FZ i uzupełniamy pozostałe dane,
 - na zakładce *Kontrahent*, klikamy na przycisk *Pracownik* i wybieramy naszego zaliczkobiorcę,
 - w tabelce powyżej pojawi się lista zaliczek, w naszym przykładzie jedno KW na kwotę 150 zł, klikamy dwukrotnie w kolumnę *Użyj*, wybieramy TAK, w kolumnie *Kwota* wpisujemy 150 zł,
 - zapisujemy dokument.

FZ jest częściowo rozliczona: w Preliminarzu płatności 150 zł znajduje się na liście rozliczonych dokumentów, a pozostałe 100 zł na liście dokumentów nierozliczonych. Na zdarzeniu w Preliminarzu znajduje się kontrahent wprowadzony na fakturze.

Dokument KW jest całkowicie rozliczony.

Schemat księgowy:

Przykładowy schemat księgowy pozwala na przeksięgowanie zaliczki z konta kontrahenta na konto pracownika, który pobrał zaliczkę na zakup.

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Warunek
@KatElemKontoWn			@Netto	
221-1			@VAT	
	202-2-1	Podmioty	@Brutto	
202-2-1		Podmioty	@PlatZaliczka	@TypPodmiotu ='kontrahent' AND @TypZaliczkobiorcy ='pracownik'
	234	Zaliczkobiorcy	@PlatZaliczka	@TypPodmiotu ='kontrahent' AND @TypZaliczkobiorcy ='pracownik'

Poniższy schemat pozwoli natomiast na zaksięgowanie kwoty brutto na konto kontrahenta lub na konto pracownika (z pominięciem przeksięgowywania z konta kontrahenta na konto pracownika).

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Warunek
@KatElemKontoWn			@Netto	
221-1			@VAT	
	202-2-1	Podmioty	@Brutto	@TypPodmiotu ='kontrahent' AND @TypZaliczkobiorcy <>'pracownik'
	234	Zaliczkobiorcy	@PlatZaliczka	@TypPodmiotu ='kontrahent' AND @TypZaliczkobiorcy ='pracownik'

7 Przykładowy schemat do księgowania różnic kursowych

Przykład schematu dla **Comarch ERP Optima** w wersji 8.5 lub wyższej.

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Księgowanie walutowe	Warunek
204		Podmioty	@RoznicaPlus	TAK	@TypRozl ='FZK-KP' OR @TypRozl ='FZ-FZK' OR @TypRozl ='FZ-KW'
	204	Podmioty	@RoznicaMinus	TAK	@TypRozl ='FZK-KP' OR @TypRozl ='FZ-FZK' OR @TypRozl ='FZ-KW'
	752-5	brak	@RoznicaPlus	NIE	
751-4		brak	@RoznicaMinus	NIE	
203		Podmioty	@RoznicaPlus	TAK	@TypRozl ='FSK-FS' OR @TypRozl ='FSK-KW' OR @TypRozl ='FS-KP'
	203	Podmioty	@RoznicaMinus	TAK	@TypRozl ='FSK-FS' OR @TypRozl ='FSK-KW' OR @TypRozl ='FS-KP'

Ten uniwersalny schemat pozwala na zaksięgowanie dodatnich lub ujemnych różnic kursowych wynikających z dokonywanych rozliczeń na dokumentach walutowych. Rozbudowany warunek pozwala na odróżnienie, czy różnica dotyczy rozrachunków z dostawcami (konto 204), czyli mamy do czynienia z rozliczeniem Faktury zakupu z dokumentem KW ('FZ-KW'), korekty faktury zakupu z dokumentem KP ('FZK-KP') lub faktury zakupu z korektą faktury zakupu ('FZ- FZK'), czy rozrachunków z odbiorcami (konto 203) czyli mamy do czynienia z rozliczeniem faktury sprzedaży ('FS-KP'), korekty faktury sprzedaży z dokumentem KW ('FSK-KW') lub fakturą sprzedaży i korekta faktury sprzedaży ('FSK-FS'). Konta rozrachunków z kontrahentami to konta walutowe, konta różnic kursowych to konta złotówkowe. Schemat dotyczy sytuacji gdy na dokumencie rozliczanym i rozliczającym jest ten sam podmiot.

Jeżeli rozrachunki walutowe z dostawcami i odbiorcami są księgowane na jedno konto np. konto 203 – nie jest potrzebny warunek rozróżniający typy dokumentów biorących udział w rozliczeniu.

8 Przykładowy schemat do księgowania kompensat

Schemat obejmuje najbardziej standardową sytuację czyli księgowanie kompensaty (faktura zakupu z fakturą sprzedaży) dla tego samego lub różnych podmiotów i dla dokumentów wystawionych w PLN.

Dla przykładu, przed zaksięgowaniem kompensaty, mamy następującą sytuację na kontach:

201-2-1-ALOZA		202-2-1-ALOZA	
Wn	Ma	Wn	Ma
1) (FS) 1000 zł			1500 zł (FZ) (1)

Kompensujemy w module *Kasa/Bank* Fakturę zakupu od kontrahenta ALOZA z Fakturą sprzedaży wystawioną dla kontrahenta ALOZA na kwotę 1000 zł i księgujemy kompensatę schematem:

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Warunek
202-2-1		Podmioty	@KwotaRoz1	
	201-2-1	Podmioty2	@KwotaRoz1	

Po zaksięgowaniu mamy następującą sytuację na kontach:

201-2-1-ALOZA		202-2-1-ALOZA	
1) 1000 zł (FS)	1000 (2)	2) 1000	1500 zł (FZ) (1)

Tak prosty schemat jest możliwy ponieważ zawsze dokumentem rozliczanym (lewym) jest dokument rozchodowy, a dokumentem rozliczającym (prawym) dokument przychodowy. Gdybyśmy chcieli rozbudować schemat o księgowanie, poza kompensatą faktury zakupu z fakturą sprzedaży, jeszcze o dokument KW z dokumentem KP to schemat może wyglądać następująco:

Konto Wn	Konto Ma	Słownik	Kwota	Warunek
202-2-1		Podmioty	@KwotaRoz1	@TypRozl ='FZ-FS'
	201-2-1	Podmioty2	@KwotaRoz1	@TypRozl ='FZ-FS'
	202-2-1	Podmioty	@KwotaRoz1	@TypRozl ='KW-KP'
201-2-1		Podmioty2	@KwotaRoz1	@TypRozl ='KW-KP'

Słownik: Podmioty pobiera kontrahenta z dokumentu rozliczanego (lewego).

Słownik: Podmioty2 – z dokumentu rozliczającego (prawego). W warunku uwzględniamy odpowiedni typ kompensaty.

- **Kwota rozliczenia** – może być pobrana z dowolnego dokumentu (rozliczanego lub rozliczającego) ponieważ dla rozliczeń dokumentów wystawionych w PLN kwota rozliczona dla obydwóch dokumentów będzie taka sama.

COMARCH ERP

Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym, powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Copyright © 2016 COMARCH
Wszelkie prawa zastrzeżone.